

Undervisningsbeskrivelse

Termin	Maj/juni 2021
Institution	Favrskov Gymnasium
Uddannelse	stx
Fag og niveau	Religion C
Lærer	Thomas Thomsen
Hold	2y

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Hvad er religion? (introforløb) (25 sider)
Titel 2	Trosbekendelser (2 sider)
Titel 3	Myter og religionsstiftere (100 sider)
Titel 4	Religionernes hellige bøger (10 sider)
Titel 5	Ritualer (50 sider)
Titel 6	Dogmer og etik (klassisk og moderne) (100 sider)
Titel 7	Fjerde emne: Civilreligion i USA under det amerikanske præsidentvalg (15 sider)

Titel 1	Hvad er religion? (introforløb) 25 sider (sammenregnet af billeder og film)
Indhold	<ul style="list-style-type: none"> • § 1.1 og 1.2 fra <i>Bekendtgørelsen til Religion C</i> • <i>Klar, parat, religion</i> i Lene Madsen o.a.: <i>Grundbog til Religion C</i> (2012) s. 11-20 • <i>Religionshistorie(n) på fem minutter</i> (Mikael Rothstein) fra http://religionsoraklene.no/spesial-religionshistorien-pa-fem-minutter/ • <i>Iglesia Maradoniana: Football as a religion: The Church of Maradona</i> fra https://www.youtube.com/watch?v=knRo_1xrJ2A • <i>Verdensreligionernes udbredelse</i> fra Systime: Religionsportalen: https://religion.systime.dk/?id=c5247 • <i>Jørn Borup om pizzaeffekten</i> fra Systime: Religionsportalen: https://religion.systime.dk/?id=c5253 • <i>Figur: Om indefra/udefra</i> fra C. Lykke-Kjeldsen o.a.: <i>Begrebsnøglen til religion – teori og metode</i> https://begrebsnoeglentilreligion.systime.dk/?id=p139 • <i>Interview med Reza Aslan på Fox TV</i> https://www.youtube.com/watch?v=AQhMIIQ-ODw&app=desktop • <i>Kristina Djarling: Støtter Beyoncé satanisme?</i> http://www.retardo.dk/videos.php?id=5665 • Forskellige billeder med religiøse motiver og religionernes symboler til samtale om, hvad religion er.
Omfang	4 blokke af 90 min
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> • Hvad er religion? • Religionsfaglige grundbegreber • Religionsfaglig metode (sociologi, fænomenologi, religionshistorie, indefra og udefra)
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, oplæg, gruppearbejde

Titel 2	Trosbekendelser (2 sider)
Indhold	<ul style="list-style-type: none"> • Den jødiske: Shema 5. Mosebog kapitel 6,4–9 • How to say this jewish prayer: https://www.youtube.com/watch?v=vB58oyck-C8 • Den kristne: Apostolske trosbekendelse http://tiny.cc/fnbdkz Trosbekendelsen med melodi: https://www.youtube.com/watch?v=-Y4bAlhrd8U • Den muslimske: Shahada • How to say Shahada I Arabic? https://www.youtube.com/watch?v=HGOLTo27KHU • Den buddhistiske: <i>De tre juveler</i> (triratna)

	<ul style="list-style-type: none"> • Recitation af Triratna: https://religion.systime.dk/?id=c4368&L=0 • Introduktion til følgende religionstyper: • Monoteisme: Troen på, at der er én gud • Polyteisme: Troen på, at der er flere guder • Trosreligion: Frelse opnås gennem tro • Lovreligion: Frelse opnås ved at overholde religiøse love/regler • Erfaringsreligion: Frelse kommer med erfaring af religiøse forestillinger • Lokal/Universel religion: Stedsbunden religion/ gælder i principper for alle
Omfang	1 blok
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> • Sammenligne hvordan man i en række større religioner definerer troindholdet i trosbekendelser. Fokus på forskelle og ligheder i ordlyd og indhold • Religionskarakteristik ud fra trosbekendelser
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning og gruppearbejde med fremlæggelse

Titel 3	Myter og religionsstiftere (125 sider sammenregnet af billeder og film)
Indhold	<p>Om myter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Myter og ritualer</i> fra L. Madsen: <i>Grundbogen til Religion C</i> (2012), s. 251-253 • Introduktion til grundlæggende mytebegreber: Myte, Mytologisk forbillede, Privilegeret talesituation, Hellig tid, Paradigmatisk sandhed, Kosmos og kaos, Kosmogoni, Kosmologi, Teogoni, Antropogoni, Ætiologi, Eskatologi og Sagn • <i>Babelstårnet</i> fra 1. Mosebog, kap. 11, 1-9 <p>Materiale til oplæg om:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adam og Eva: https://www.bibelselskabet.dk/adam-og-eva + Ska-belses- og syndefaldsberetningen, 1. Mos. 1-3 • Abraham: https://www.religion.dk/tvaerreligioest/hvad-siger-religionerne-om-abraham + <i>Herrens pagt med Abram</i> 1. Mos 15, <i>Omskærelsen</i>, 1. Mos 17, <i>Abraham skal ofre Isak</i>, 1. Mos 22 • Moses: https://www.kristendom.dk/bibelen/2014-09-10/moses-udfrier-og-lovgiver-0 + <i>Herren åbenbarer sig for Moses i den brændende tornebusk</i> 2. Mos. 3, <i>Vandringen gennem havet</i>, 2. Mos 14, <i>Åbenbaringen på Sinaj</i>, 19, <i>De to bud</i>, 2. Mos. 20 • Kong David: https://www.kristendom.dk/troens-hovedpersoner/kong-david-omkring-1000-f.kr. + <i>David og Goliath</i>, 1. Sam 17, <i>David bliver konge i Juda</i> 2. Sam. 2, 1-7, <i>David fører arken til Jerusalem</i> 2. Sam. 6 • Jesus: https://www.religion.dk/kristendom/hvem-er-jesus + <i>Jesu fødsel</i> Luk 2, 1-21, <i>Jesu forkyndelse i Galilæa og De første disciple kaldes</i> Mark. 1, 14-28, <i>Helbredelsen af manden med den urene ånd</i>

Luk. 4, 31-37 og *Stormen på søen* Mark 4,35-41

Muhammed: <https://www.religion.dk/islam/hvem-er-muhammed>
+ *Islams oprindelse* i Jens Forman: *Muslimernes religion. Tro, praksis og sharia* (2006), s. 11-14, *Muhammeds udseende*, hadithtekster fra Deniz Kitir: *Klassisk og moderne islam* (2010), s. 62-63

Buddha: <https://www.religion.dk/buddhisme/buddha-en-historisk-fremstilling> + *Buddhalegenden* fra A. Ahle o.a.: *Horisont – grundbog i religion* (2013), s. 265-266

Muhammed:

- *Islam og muslimerne* (om islams oprindelse) fra Deniz Kitir: *Klassisk og moderne islam* (iBog), Systime: <https://islam.systime.dk/?id=147> og <https://islam.systime.dk/?id=148>
- *Profetens himmelrejse og forbøn* (hadith) fra Jens Forman: *Muslimernes religion. Tro, praksis og sharia* (2006), s. 66-70
- Film: – Moustapha Akkad: *The Message* (de første 32 minutter og de sidste 15)

I forbindelse med mordet på Samuel Paty i Paris, afholdt vi en blok, hvor vi diskuterede Muhammedtegningerne og den virkning, de har haft på muslimer samt synet på islam i forskellige lande og sammenhænge

- <https://www.kristeligt-dagblad.dk/danmark/tidslinie-og-billeder-dengang-muhammed-blev-tegnet>
- Marie Høeg: Forstå det nu: Vi er i religionskrig fra Jyllands-Posten d. 30/10-20: <https://jyllandsposten.dk/debat/blogs/mariehoegh/ECE12525438/fors-taa-det-nu-vi-er-i-religionskrig/>
- Amin Aoussar: Det er beskæmmende, hvis årsagen til terrorangrebene i Frankrig reduceres til islam fra Information d. 2/11-20 <https://www.information.dk/debat/2020/11/beskaemmende-aarsagen-terrorangrebene-frankrig-reduceres-islam>
- *Findes religionerne?* (om essensialisme og social-konstruktivisme i religionssyn) fra Allan Poulsen: *Islamdebat* (2008), s. 20-23

Jesus:

- *Jesu slægt* i *Matthæusevangeliet* kap. 1, 1-17
Synoptisk læsning af første kapitel i de fire evangelier
Markus kap. 1, Matthæus. Kap. 1, Lukas kap. 1, Johannes kap. 1
- Film: *5 skarpe om Jesus* <https://atlas.unilogin.dk/simplesaml/module.php/saml/sp/saml2-acs.php/as-ssoproxy> og *5 skarpe om kristne skrifter* <https://www.dr.dk/undervisning/religion/5-skarpe>
Han boede i fætterens knogler. Afsnit 1 af Charlotte Rørths podcastserie *Jagten på Jesus*, sendt på Radio4
https://www.radio4.dk/program/jagten-paa-jesus/?id=han-boede-i-fatterens-knogler-16_ep_05_07_20
- Klip fra udsendelsen: *Jeg mødte Jesus:* https://www.dr.dk/drtv/se/jeg-moedte-jesus_57387 (4. 51- 16.15)

	<ul style="list-style-type: none"> • Messiasforudsigelser <i>Daniel 7, 13-18 og Esajas 52, 13-53, 12</i> <i>Messiasforestillinger på Jesu tid</i> fra Haaning og Lauersen: <i>Kristendom - tro og praksis</i> (iBog) https://kristendom.systime.dk/?id=125 Billeder: Mathias Grünewald: <i>The Crucifixion</i> (1523-1524) og <i>The Resurrection of Christ</i> (1516) • Jesu liv og virke <i>Markus 1, 14-28: Jesu forkyndelse i Galilæa og De første disciple kaldes, Helbredelsen af manden med den urene ånd, Matthæus kap 12: Aksplukningen på sabbatten, Matthæus 18, 21-35: Lignelsen om den gældbundne tjener, Markus. 7, 1-23: Spørgsmålet om rent og urent, Marhus 4, 35-41: Stormen på søen</i> • <i>Jesus og farisæerne</i> i Haaning og Korshøj Laursen: <i>Kristendom – tro og praksis</i>, (Ibog), Systime: https://kristendom.systime.dk/?id=p124 • Film: To klip fra Franco Zafirellis serie <i>Jesus af Nazareth</i> (1977): <i>Jesus uddriver en ond ånd og Helbredelsen af den lamme</i> • Kasper Bro Larsen: <i>Juleevangeliet – en kristen fanfiction</i> i Politiken 23/12-2008 <p>Buddha:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Film: <i>The life of the Buddha</i> (BBC) fra CFU og 5 skarper om buddhisme http://tiny.cc/9t8ekz • 5 skarpe om buddhisme https://www.dr.dk/studie/religion/programmer-om-buddhisme • Læreroplæg om buddhismens oprindelse • Uddrag af <i>Purusha-hymnen</i> fra Rigveda X Læreroplæg om Buddh billeder, -statuer og stupaer samt buddhistisk ikonografi • <i>Buddhabilleders rituelle brug</i> i Anders Nielsen: <i>Buddhisme – introduktion og tekster</i> s. 65-75 • https://www.tibettravel.org/tibetan-buddhism/meanings-of-colors-in-tibet.html <p>Karisma</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Karismatisk ledelse</i> (Max Webers begreber til forståelse af karismatisk ledelsesform og rutinisering af karisma) i Carsten Lykke-Kjeldsen o.a.: <i>Begrebsnøglen til Religion - teori og metode</i> https://begrebsnoegleltilreligion.systime.dk/?id=p140
Omfang	12 blokke
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> • Kunne identificere mytisk stof i religiøse tekster • Forståelse af kristendommens, islams og buddhismens formative periode gennem de mytologiske beretninger om religionernes mytologiske forbilleder. • Sammenligninger af religionernes myter • Koble myternes beretninger med religionernes ikonografi og brug af grundlæggerne i nutiden • Anvende fagbegreber til at karakterisere forskellige typer af myter

Væsentligste arbejdsformer	Miniprojekter, klasseundervisning, gruppearbejde, produktion af materiale
-----------------------------------	---

Titel 4	Religionernes hellige bøger (6 sider)
Indhold	<p>Jødedom: <i>Thoraen</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • https://www.religion.dk/jødedom/2005-03-08/torah-jødernes-hellige-lovbog • https://joediskinfo.dk/artikler/torahen <p>Kristendommen: <i>Bibelen</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • https://www.kristendom.dk/indføring/sådan-blev-bibelen-til • https://indremission.dk/impuls/forsiden/vis-artikel/artikel/jeg-er-skeptisk-af-natur-saa-bibelen-er-mit-anker/ <p>Islam: <i>Koranen</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • https://www.religion.dk/viden/de-ti-vigtigste-ting-vid-om-koranen • http://islamstudie.dk/?page_id=1327 <p>Buddhisme: <i>Tripitaka</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • https://www.religion.dk/buddhisme/2005-04-06/hellige-skrifter-i-buddhismen <p>Hinduisme: <i>Vedaerne o.a.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • https://www.religion.dk/hinduisme/hellige-skrifter-i-hinduismen <p>Forevisning af: Sikhisme: Guru Grant Sahib Ji/Adi Grant Scientology: Dianetik Mormonerne: Mormonernes bog</p>
Omfang	1 blok
Særlige fokus-punkter	<ul style="list-style-type: none"> • Eleverne ser og undersøger forskellige religioners helligskrifter med fokus på at forstå, hvordan man i religionerne forstår, opfatter og behandler helligskrifter som hellig artefakt
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning og gruppearbejde med fremlæggelser

Titel 5	Ritualer
Indhold	<p>Ritualteori:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arnold van Gennep om overgangsriter og Jørgen Podemann Sørensens om myte-rite-virkning og Laurie Honko om ritualtyper og klassifikation fra C. Lykke-Nielsen: <i>Begrebsnøglen</i> (iBog), • https://begrebsnoeglenreligion.systeme.dk/index.php?id=160 https://begrebsnoeglenreligion.systeme.dk/index.php?id=161 • <i>Myter og ritualer</i> fra L. Madsen: <i>Grundbogen til Religion C</i> (2012), s. 251-253

- *Initiation with ants* <http://tiny.cc/gv9ekz>

Ritualer i islam:

- Om de fem søjler: *Obligatoriske ritualer* i L. Madsen: *Grundbogen til Religion C* (iBog) (herunder Korancitater om hver af søjlerne, Sura 3, 18, Sura 2, 238, Sura 2, 227, Sura 2, 185 og Sura 2, 197) <https://grundbogentilreligionc.systeme.dk/index.php?id=219>

Valfarten

- Film: Hajj – vejen til Mekka (BBC) fra CFU
- Jannie Le Moigne: *Pilgrimsrejsen ændrede mig for altid* (2015) <https://www.religion.dk/religion.dk/pilgrimsrejsen-aendrede-mig-livet>
- Hajj 2020: Jakob Busk Olsen: *Coronaramt pilgrimsfærd i gang i Mekka*: <https://www.dr.dk/nyheder/udland/coronaramt-pilgrimsfaerd-i-gang-i-mekka>
- Astrid Helmer Mørck: *#MeToo er nået til Mekka: »Det var det sikreste sted, jeg kunne forestille mig. Det viste sig at være komplet modsat«* <https://www.berlingske.dk/internationalt/metoo-er-naaet-til-mekka-det-var-det-sikreste-sted-jeg-kunne-forestille-mig.-det>
- Makkah Live Cam: <https://makkahlive.net/tvcamera.aspx>
- Video: *My visit inside the Holy Kaba* <https://www.youtube.com/watch?v=VLf4abRE0b0>

Renselse, almisse og faste

- Tre uddrag fra Al-Bukharis hadithsamling om renselse, almisse og faste <https://religion.systeme.dk/index.php?id=546>
- Billede af en ramadankalender <http://tiny.cc/nmafz>

Helligsteder

- Dorthe Thelander Motzfeldt: *Helligsteder [i islam]* i <https://grundbogentilreligionc.systeme.dk/?id=p221>
- Video: Mehmet Öztoprak: *Rundtur i moskeen* <https://religion.systeme.dk/?id=c1348>

Bøn (sammenligning mellem islam og kristendom)

- Guds religionsleksikon om bøn <https://www.religion.dk/leksikon/bøn>
- *Sura 1: Åbningen sammenlignet med Fadavor*
- Deniz Kitir: *2.søjle: Bønnen* i Deniz Kitir *Klassisk og moderne islam* (iBog), Systeme, 2020, <https://islam.systeme.dk/?id=c305>
- Video om bøn: *How to pray in Islam* <https://www.youtube.com/watch?v=kScrL8m1qMs>
- Matthæus 6, 9-13: *Fadavor*

Ritualer i kristendommen:

Kristent overgangsritual: Døb (oplæg i grupper om forskellige aspekter og former for dåb i kristendommen)

- *Døb* i Jens Forman: *De kristnes religion* (2008-09), s. 106-108
- Dorthe Hein Løwendahl: *Dåben er symbol på Guds ubetingede*

kærlighed (artikel fra Kristlig Dagblad u.å.)

- Markus 1,1-11: *Johannes Døber i ørkenen og Jesu dåb og Jesu fristelse*
- Markus 10, 13-16: *Jesus og de små børn*
- Filmklip fra Fraco Zeffirellis *Jesus of Nazareth: Jesu dåb*
<https://www.youtube.com/watch?v=T-QNHqJw3CM>
- *Den danske folkekirkes dåbsritual* fra Folkekirkens ritualbog: shorturl.at/tM269
- Video: Se 15 årige Manila hengive sig til Jehova:
<https://www.tvmidtvest.dk/silkeborg/dab-se-15-arige-manilla-hengive-sig-til-jehova>
- Lars Ulrick Lousdal: *Drop in-dåb sænker tærsklen til kirken:*
<https://www.folkekirken.dk/aktuelt/nyheder/drop-in-daab-saenker-taersklen-til-kirken>
- Henrik Højlund: *Drop in-dåb smager af fast-food-kristendom:*
<https://www.kristeligt-dagblad.dk/kronik/drop-daab-foerer-alt-let-til-drop-ud-daab>
- Video: Sarahs dåb (pinsekirken):
<https://www.youtube.com/watch?v=4shTbMz4tK0>
- Dåbssalme: Simon Grotrian: *Velsign mit barn, du kære Gud* fra *100 salmer* <https://www.youtube.com/watch?v=trpzuAe2MTI>

Kristent vedligeholdelsesritual: Nadveren (fokus på forhold mellem myte og ritual – Podemann Sørensen og Turners modeler)

- Lukas 22, 7-23: *Nadveren*
- Folkekirkens nadverritual fra Folkekirkens ritualbog: shorturl.at/hpqL2 (fra beskrivelsen af højmessens)
- Om nadveren i Folkekirken: <https://religion.systeme.dk/?id=c2719> fra *Grundbogen til Religion C* (iBog)
- Video: Onlinenadver i Sankt Hans Kirke v. Peter Ø Jakobsen:
https://www.youtube.com/watch?v=waRuURC7B_4
- Om nadveren i den katolske kirke:
<https://religion.systeme.dk/?id=c2064> fra *Grundbogen til Religion C* (iBog)
- Maleri: Leonardo da Vinci: *Den sidste nadver* (1498)
- *Eat-n-meet Jesus* fra *Grundbogen til Religion C* (iBog):
<https://grundbogentilreligionc.systeme.dk/index.php?id=286>
- Nadversalme: Simon Grotrian: *Kalken med Orden* (2007) fra *Salmebogen* nr. 847
- Nadverbilleder: Leonardo Da Vinci: *Den sidste nadver* (1495-98)

Ritualer i buddhismen: (med særligt fokus på meditation, prostration og pilgrimsfærd – oversigt over forskellige praksisser i matrixgrupper)

- Jørn Borup: *Ritualer i buddhismen*
<https://www.religion.dk/buddhisme/ritualer-i-buddhismen>
- Om buddhistisk praksis i Anders Nielsen: *Buddhisme – introduktion og tekster* (iBog):
- Meditation: <https://buddhisme.systeme.dk/?id=156>
- Larry Rosenberg: *Meditation ved hjælp af et myggestik* (T37),
Tsultrim Alliones: *En meditationsoplevelse* (T38) taget fra Bie,

	<p>Charlotte og Munk, Merete: <i>Buddhismen</i> (2007)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Video: <i>Tibetan Buddhist Prostration</i>: https://www.youtube.com/watch?v=6-hsCflOasM • Meditations- og prostrationsøvelse
Omfang	9 blokke
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> • At forstå ritualers betydning og funktion i en religiøs sammenhæng både i verdensreligionerne og bl.a. hos oprindelige folks religioner • Analysere og klassificerer ritualer ud fra religionsfaglige teorier (både sociologiske og fænomenologiske) • Forskelle og ligheder mellem de tre religioners ritualpraksis • Koblingen mellem myte og rite og effektivitet (Jørgen Podemann Sørensen) • Forhold mellem religiøse og sekulære ritualer jf. 4. emne om civilreligion i USA under præsidentindsættelsen
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, matrix-fremlæggelser

Titel 6	Dogmer og etik (klassisk og moderne) (100 sider)
Indhold	<p>Buddhisme</p> <ul style="list-style-type: none"> • Anders Nielsen <i>Buddhisme – introduktion og tekster</i> (2015), s. 23- 36 (Klassisk buddhisme, Buddhalegenden, Benarestalen, de fire ædle sandheder, middelvejen, skandhaerne og livshjulet) <p>Karma</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Om tåben</i> i Anders Nielsen <i>Buddhisme – introduktion og tekster</i> (2015) https://buddhisme.systeme.dk/?id=c309 • Gesha Pama Samten: <i>Karma</i> (2007) i Anders Nielsen <i>Buddhisme – introduktion og tekster</i> (2015) https://buddhisme.systeme.dk/?id=c311 <p>De fem skandhaer</p> <p><i>Om munken</i> i Anders Nielsen <i>Buddhisme – introduktion og tekster</i> (2015) https://buddhisme.systeme.dk/?id=c310</p> <p>Benarestalen og livshjulet</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Benarestalen</i> fra Svend Aage Bay, <i>Fremmede religioner i nutiden</i> Gyldendal 1980, 5.177-178 • Nagarjuna: <i>Brev til en ven</i> i Anders Nielsen <i>Buddhisme – introduktion og tekster</i> (2015) https://buddhisme.systeme.dk/?id=c315 <p>Nirvana og Det rene land</p> <p>Ole Holten Pind: <i>Nirvana er hinsides hverken-sansning-eller-ikke-sansningsplanet og genfødslernes kommen og gåen</i> i Anders Nielsen <i>Buddhisme – introduktion og tekster</i> (2015) https://buddhisme.systeme.dk/?id=c591</p> <p>Frelsesforestillinger Frelsesforestillinger i buddhismen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mahayana (og Boddhissatva-begrebet) i Anders Nielsen <i>Buddhisme – introduktion og tekster</i> (2015) https://buddhisme.systeme.dk/index.php?id=153 • Shantideva: <i>Om en bodhisattvas livsform</i> i Anders Nielsen <i>Buddhis-</i>

me – introduktion og tekster (2015)

<https://buddhisme.systeme.dk/?id=c319>

- Det rene land <https://buddhisme.systeme.dk/index.php?id=154>

De buddhistiske retninger

Læreoplæg om udviklingen af de buddhistiske retninger og buddhismen som sindelagsetik

Buddhistisk etik

- *Etik* i Anders Nielsen: *Buddhisme – introduktion og tekster* (iBog) <https://buddhisme.systeme.dk/?id=155> (de fem, otte og ti foreskrifter)
- *Melford Spieros typologisering af buddhistisk praksis* (Nirvanisk, karmisk og aprotopæisk) i Anders Nielsen: *Buddhisme – introduktion og tekster* (iBog) <https://buddhisme.systeme.dk/?id=163>
- Video: *Anne på Herrens mark – buddhisme* <https://www.tv2lorry.dk/anne-pa-herrens-mark/anne-pa-herrens-mark-buddhisme>

Islam

De seks trosartikler

- *Hvad tror muslimerne på. De seks trosartikler* i L. Madsen: *Grundbogen til Religion C* (iBog) <https://grundbogentilreligionc.systeme.dk/index.php?id=222>
- Aminah Tønnsen: *Den samlede liste over Guds 99 navne* http://islamstudie.dk/?page_id=1035
- Film: *Anne på Herrens mark – muslimer* (kort version) <https://www.tvsyd.dk/nyheder/27-06-2010/1930/anne-pa-herrens-mark-muslimer>
- Til øvelse om trosartiklerne: **OBS. Alle tekster med numre angivet i parentes (Tekst X) er fra Jens Forman: *Muslimernes religion. Tro, praksis og sharia* (2006):**
 - *Koranen om Guds storhed: Sura 112 og 2, 255 i* (Tekst 2)
 - Amina Tønnsen: *Guds egenskaber* (Tekst 3)
 - Guds 99 navne i Deniz Kitir: *Klassisk og moderne islam* (2010), s. 29
 - *Koranen om Muhammeds autoritet: Sura 53, 1-23 og 6, 7-9* (Tekst 5)
 - *Koranen om Koranen Sura 3, 1-8, 4,80 og 2, 106* (Tekst 11)
 - *Muslimsk koranforståelse* (Tekst 12)
 - *Religionshistorisk koranforståelse* (Tekst 13)
 - *Koranen og hadith om Dommedag Sura 56,1-56, 23, 102-105, 4, 115-117 + Hadith* (Tekst 14)
 - *Muslimsk dommedagsforståelse* (Tekst 15)
 - *Koranen og Hadith om forudbestemmelse og fri vilje Sura 4,79, 7,178 og 76,29-31 + Hadith* (Tekst 16)
 - *Skæbne og frihed – vejledning* (Tekst 17)
 - *Englene og Profeterne* i Deniz Kitir: *Klassisk og moderne islam* (2010), s.31-33
 - *Engle* oplag i Gads Islamleksikon s. 72-73
- Eleverne har produceret radioklip til P1 om trosartiklerne i islam ud fra teksterne (derfor er de ikke gennemgået eller læst intensivt af alle eleverne), hvor vinklen skulle være indefra og udefra samt indeholde citater fra Koranen.

Dogmer i praksis – søjler og trosforestillinger i dagligdagen

- Jens Forman: *Livsmønster* i Jens Forman: *Muslimernes religion. Tro, praksis og sharia* (2006) s. 36-41
- Tarek Hussein om medgift og ægteskab i *Det sorte skæg – om at være dansk muslim* (2019), s. 96-104
- Leksikonopslag fra Gads islamleksikon om omskæring, brudesum, slør og tildækning, skatter og beskatning, skilsmisse, ægteskab, halal og dyr.
- Om religiøse fester i islam: <http://tiny.cc/ocaytz>
- Eleverne har lavet en brevkasseøvelse, hvor de har udarbejdet svar med en indefra synsvinkel på brevkassespørgsmål om islamisk livsmønster. Emnerne er: Højtider, navngivning, ægteskab, beklædning, spiseregler, omskærelse, kærester, seksualitet)
- Anne på Herrens mark: Islam: <https://www.tvsyd.dk/nyheder/27-06-2010/1930/anne-på-herrens-mark-muslim>

Det islamiske samfundssyn

- *Det islamiske samfundssyn* i i Lene Madsen o.a.: *Grundbogen til Religion C* (2012) (iBog) (sharia, lovskoler, hadith og fiqh) <https://grundbogentilreligionc.systime.dk/index.php?id=222>
- Fatwaer på <http://www.islamweb.net/emainpage/index.php?page=fatwa>
- Anna Gottschalck: Saudi Arabien udsteder fatwa mod Pokémon Go <https://www.b.dk/globalt/saudi-arabien-udsteder-fatwa-mod-pokemon-go>
- Videoklip: Fatwa omkring hårfarvning og plukning af øjenbryn: <https://www.youtube.com/watch?v=nFcAa4lfclY>
- Videoklip: Fatwa omkring onani: <https://www.youtube.com/watch?v=HY7t91VCAfQ>
- Teorier om kategorisering af religiøse udøvere fra Carsten Lykke-Kjeldsen: *Begrebsnøglen til religion – teori og metode* (2015) (Jan Hjärpes model og Formans typologisering)

Jihad

- *Jihad* i Deniz Kitir: *Klassisk og moderne islam* (2019), iBog, Systime <https://islam.systime.dk/?id=p155>
- Mohammed Attar: *Du skal hvæsse din kniv* i *Kristelig Dagblad* 10. oktober 2001

Kristendom Dogmer

- Bo Holm: *Ti vigtige dogmer* <https://www.folkekirken.dk/om-troen/at-vaere-kristen/trosbekendelse/ti-vigtige-dogmer>
- De kristne dogmer læst ud fra Lucas Cracach d. ældres maleri: *Loven og nåden* (1529)
- *Hvad tror kristne på* fra *Grundbog til Religion C* <https://grundbogentilreligionc.systime.dk/index.php?id=294> (Trosbekendelsen genbesøgt)
- *Menneskesyn i kristendom* fra *Grundbog til Religion C*

<https://grundbogentilreligionc.systime.dk/?id=293> (det positive (bl.a. Grundtvig) og negative menneskesyn – (bl.a. uddrag fra Paulus i Romerbrev 7, 18-20))

- Korstfæstelse i Filipinerne 2016
<https://www.dr.dk/nyheder/udland/blod-soem-og-tilgivelse-paa-filippinerne#!/>

Etik

- Matthæus 5-7: *Bjergprædikenen*
- Klip fra Fraco Zeffirellis *Jesus of Nazareth: Bjergprædikenen*
<https://www.youtube.com/watch?v=nP2IFNDXjig>
- Matthæus 22, 34-40 *Det største bud i loven*
- *To tolkninger af Bjergprædikenen* i Haaning og Korshøj Laursen: *Kristendom – tro og praksis*, (lbog), Systime
<https://kristendom.systime.dk/?id=127>
- Læreroplæg om næstekærlighed og det dobbelte kærlighedsbud
- Lukasevangeliet 10, 25-28: *Lignelsen om den barmhjertige samaritaner* og Matthæus 18, 35-41: *Lignelsen om den gældbundne tjener*
- Næstekærlighed. Tekster fra Kristendom.dk under temaet; Hvem er min næste:
- Marie Krarup: *Den syriske flygtning er ikke min næste*
<https://www.kristendom.dk/hvem-er-min-naeste/den-syriske-flygtning-er-ikke-min-naeste>
- Kasper Thorskov: *Næstekærlighed er at elske andre i en handling*
<https://www.kristendom.dk/interview/naestekaerlighed-er-elske-andre-i-en-handling>
- Marie Høeg: *Jeg er altid selv efterlyst som næste*
<https://www.kristendom.dk/hvem-er-min-naeste/vi-kan-ikke-kraeve-naestekaerlighed-af-hinanden>
- Kristine Stricher Hestbech: *Buddet om næstekærlighed river i mig, hvis jeg vender ryggen til*
<https://www.kristendom.dk/interview/buddet-om-naestekaerlighed-river-i-mig-hvis-jeg-vender-ryggen-til>
- Henrik Wigh-Poulsen: *Næstekærlighed er en konto, vi altid skylder på*
<https://www.kristendom.dk/hvem-er-min-naeste/naestekaerlighed-er-en-konto-vi-altid-skylder-paa>
- Podcast: *Tidsånd* d. 28. juli 2018: *Når næstekærligheden kommer på prøve* (fra 00.00 – 21.20) <http://tiny.cc/rbaytz>

Passionshistorien

- Markus 14-16,20: *Passionshistorien* (matrixgrupper gennemgår dele af teksten for hinanden med opsamling på klassen omkring betydningen af Jesu lidelse og død, samt forståelsen af opstandelsen som konkret og symbolsk fortælling)
- *Korsordene/Jesu død* synoptisk opstillet (Matt 27, 45-55; Luk 23, 44-49; Johs 19, 25-36)
- *Josefus om Pilatus (Pilatus' voldsmetoder. Bel. II, 175-77)*. Uddrag af E. Thestrup Pedersen: *Jesu forkyndelse*, (1975), s. 259ff. i J. Thiedecke : *Ordet og jorden*, 1995, s. 83;
- Om de kristne helligdage ved fra påske til pinse med fokus på forholdet mellem myte og ritualpraksis:

	<p><i>Den kristne påske i Haaning og Korshøj Laursen: Kristendom – tro og praksis</i>, (Ibog), Systime https://kristendom.systime.dk/?id=p176 Heri Påskeprædiken ved Merete Ørskov fra DR-kirken (2008)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Billeder: https://images.app.goo.gl/2PHLjKD5Y1YjSCLh9 http://tiny.cc/913tkz https://images.app.goo.gl/HiVK6yTBd1Ei5ECAA https://images.app.goo.gl/rFmZ2dQRTS27BTVA6 <p>https://havnbjergkirke.dk/det%20sker/langfredag-2020.html</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kristi Himmelfart : <i>Apostlenes gerninger kap 1,3-14</i> • Pinsedagen: <i>Apostlenes gerninger kap. 2,1-13</i> <p>Kristendommen fra Paulus til Luther</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fra Lene Madsen o.a. <i>Grundbogen til Religion C, iBog, Systime</i>: • <i>Kristendommens tidlige udvikling</i>: https://grundbogentilreligionc.systime.dk/?id=p288 <i>Opdeling i forskellige kristendomme</i> https://grundbogentilreligionc.systime.dk/?id=p287 • https://www.kristendom.dk/indføring/hvad-er-forskellen-på-katolicisme-og-protestantisme • https://www.religion.dk/kristendom/ortodoks-kristendom <p>Luther</p> <ul style="list-style-type: none"> • Film: Eric Till: <i>Luther</i> (2003). Vi har set de første 45 minutter • Skema: <i>Forskellen på katolsk og protestantisk kristendom</i> https://grundbogentilreligionc.systime.dk/?id=c1243 • Skema: <i>Sakramenterne i katolicisme og protestantisme</i> https://kristendom.systime.dk/?id=c398 • Uddrag af Luthers 95 tester: https://kristendom.systime.dk/?id=c394 <p>Kristendom i dag</p> <ul style="list-style-type: none"> • Investerings- og provokationskristendom: Jens Forman: <i>En folkekirke – to evangelier</i> fra Poul Storgaard Mikkelsen: <i>Kristendom og en moderne dansk virkelighed</i> (2003), s. 182-88. • Drive-in gudstjeneste under coronaen https://www.facebook.com/105079841153615/videos/565469337421365/ • Morten Thomsen Højsgaard: Den typiske kirkegænger er ikke så typisk: https://www.kristeligt-dagblad.dk/kirke-tro/den-typiske-kirkegænger-er-ikke-så-typisk
Omfang	19 blokke
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> • De vigtigste dogmer og livsanskuelser i de tre religioner • Den dogmatiske og etiske dimension • Religion i praksis – levet religion • Typologisering (buddhisme, islam og kristendom) • Frelsesforestillinger (dogmatisk og i praksis)

	<ul style="list-style-type: none"> • Billedanalyse • Formidling og analyse af trosforestillinger både indefra og udefra • Hvordan ser det religiøse landskab ud i Danmark i dag.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejder, skriftlighed, podcastproduktion

Titel 7	Fjerde emne: Civilreligion i USA under det amerikanske præsidentvalg (emnet blev gennemgået i januar og februar 2021 under nedlukningen med rene virtuelle timer, så derfor stilles der ikke eksamensspørgsmål i dette)
Indhold	<p>Om civilreligion</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://www.religion.dk/leksikon/civilreligion • https://www.religion.dk/kristendom/den-amerikanske-kristendom-er-blevet-civil# <p>Indsættelsen af Joe Biden som præsident d. 20. januar 2021</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://www.dr.dk/drtv/se/praesidentindsaettelse-i-usa_232972 • https://www.dr.dk/drtv/se/praesidentindsaettelse-i-usa-se-praesident-joe-bidens-tale_234702 <p>Ritualanalyse af indsættelsen</p> <ul style="list-style-type: none"> • van Genneps overgangsanalyse-model https://begrebsnoegtilreligion.systeme.dk/?id=p161 • Robert Bellahs civilreligionsteori https://begrebsnoegtilreligion.systeme.dk/?id=p133 <p>Om religion og civilreligiøse monumenter i USA</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://washington.org/discover-dc-360 • https://amhistory.si.edu/starspangledbanner/the-lyrics.aspx • https://www.pewforum.org/2021/01/04/faith-on-the-hill-2021/ • https://religion.systeme.dk/?id=c2946 • https://usahistoriesamfundreligion.systeme.dk/?id=p228 •
Omfang	4 blokke
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> • Religionsfaglig analyse af præsidentindsættelsen af Joe Biden d. 20. januar 2021 ud fra ritualteori og teori om civilreligion samt religionssociologisk undersøgelse af forholdet mellem religion og stat i USA •
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, virtuelt gruppearbejde

Oversigtskema brugt til opsamling på årets undervisning:

	Kristendom	Islam	Buddhisme	Andre religioner	Teori og fagbegreber
Religionsintro (fælles)					
Trosbekendelser og religionstyper					
Myter (grundlæggende forestillinger)					
Religionsstiftere og mytiske forbilleder					
Ritualer (typer, formål)					
Dogmer (trosforestillinger og frelselsesforestilling)					
Etik og leveregler (hvordan er man et godt menneske indenfor religionen)					

Elevernes opsamling i skemaet ser ud som følger:

https://docs.google.com/document/d/1teIXpLVI_pkoQ1QCD93SWQL_037ubyIbVx-B0JEGjsY/edit?usp=sharing